

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีอายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนแตกต่างกัน และศึกษาข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยตั้งสมมติฐานไว้ว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับปานกลาง และการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีอายุ ระดับการศึกษาและระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ คณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำนวน 30 ชุมชน ชุมชนละ 11 คน รวมทั้งสิ้น 330 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยก่อนนำไปเก็บข้อมูลได้ผ่านการแนะนำปรับปรุงจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ พร้อมกับการนำไปทดลองใช้ ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยให้คณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคามกรอกแบบสอบถาม โดยได้ข้อมูลกลับคืนมาทั้งหมดครบสมบูรณ์ ทั้ง 330 ชุด ในวันที่ 29 มิถุนายน 2550 แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐาน ใช้ F -test

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ปรากฏผลดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมพบว่าการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง และจำแนกเป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ด้านการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ด้านการเตรียมการจัดทำแผน ด้านการตัดสินใจเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา ในห้วงสามปี ด้านการจัดทำร่างแผนพัฒนา และด้านการจัดทำรายละเอียดโครงการ หรือกิจกรรมการพัฒนา

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีอายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนแตกต่างกัน โดยรวมพบว่า คณะกรรมการชุมชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนแตกต่างกัน ระดับการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างกัน

3. คณะกรรมการชุมชนมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำแนกเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

3.1 ด้านการเตรียมการจัดทำแผน

3.1.1 เทศบาลควรจัดการอบรมให้ความรู้กับคณะกรรมการชุมชนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนพัฒนาเทศบาล บทบาท หน้าที่ของคณะกรรมการชุมชนในการสนับสนุนการมีส่วนร่วมในชุมชน

3.1.2 เทศบาลควรจัดให้มีหน่วยประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ เพื่อให้คนในชุมชนได้ทราบข่าวสาร และกระตุ้นให้ตื่นตัวในการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนมากยิ่งขึ้น

3.1.3 ควรปรับปรุงวิธีการประสานงานระหว่างชุมชนกับเทศบาลเพื่อให้สามารถติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องได้สะดวกและรวดเร็ว

3.1.4 เทศบาลควรสนับสนุนงบประมาณเพื่อใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนพัฒนาเทศบาล เช่น ค่าใช้จ่ายในการสำรวจพื้นที่ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ดำเนินงาน

3.2 ด้านการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

3.2.1 เทศบาลควรจัดเจ้าหน้าที่ออกมาสำรวจพื้นที่จริงร่วมกับคณะกรรมการชุมชนเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงตามสภาพปัญหา หรือความต้องการที่เป็นจริงของ

3.2.2 ข้อมูลที่ใช้ในการวางแผนมีก่อนข้างจำกัด ซึ่งเทศบาลควรให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการชุมชนในการค้นหาข้อมูลภายในชุมชนมาใช้ให้ครอบคลุมในทุกด้าน

3.2.3 เทศบาลควรชี้แจงถึงแนวนโยบาย หรือแนวทางการพัฒนาหลักในแต่ละปีให้ชุมชนทราบ เพื่อจะได้ใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนา และรับทราบถึงแนวทางการพัฒนาที่เทศบาลต้องการ

3.3 ด้านการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของปัญหา

3.3.1 ในการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของปัญหา หรือความต้องการ คณะกรรมการชุมชนบางท่าน และคนในชุมชนไม่เข้าร่วมพิจารณา ทำให้การจัดลำดับความสำคัญไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหา หรือความต้องการที่แท้จริง เทศบาลควรเร่งปลูกจิตสำนึกให้คณะกรรมการชุมชน และคนในชุมชนรู้ถึงบทบาท หน้าที่ และความสำคัญของการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชน

3.3.2 เทศบาลควรคัดเลือกปัญหา หรือความต้องการ จากที่ชุมชนเสนอเข้ามา เนื่องจากในบางครั้งเทศบาลไม่นำข้อมูลดังกล่าวมาจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล

3.4 ด้านการตัดสินใจเลือกยุทธศาสตร์ และแนวทางการพัฒนาในห้วงสามปี

3.4.1 เทศบาลควรชี้แจงและทำความเข้าใจกับชุมชนในรายละเอียดของยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาในแต่ละปี เนื่องจากยังมีบางส่วนที่คณะกรรมการชุมชนยังไม่เข้าใจในเนื้อหาของแต่ละยุทธศาสตร์ และแนวทางการพัฒนา

3.4.2 เทศบาลควรเปิดโอกาสให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของคณะกรรมการตรวจติดตามและประเมินผล

3.5 ด้านการจัดทำรายละเอียดโครงการ หรือกิจกรรมการพัฒนา

3.5.1 คณะกรรมการชุมชนยังขาดความรู้ในการจัดทำรายละเอียดโครงการ เทศบาลควรให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการชุมชนทั้งในเรื่องหลักการและแนวทางการจัดทำ

3.5.2 เทศบาลควรกำหนดระยะเวลาในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมการพัฒนาในแผนพัฒนาเทศบาล ให้ตรงตามความต้องการของชุมชน

3.6 ด้านการจัดทำร่างแผนพัฒนา

3.6.1 เทศบาลควรเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมประชาคมภายในชุมชน

เพื่อให้เกิดการระดมความคิดเห็นของฝ่ายต่าง ๆ อย่างเต็มที่

3.6.2 เมื่อเทศบาลมีการปรับปรุงร่างแผนพัฒนาเรียบร้อยแล้ว ควรให้คณะกรรมการชุมชนเข้าร่วมในการตรวจสอบก่อนนำเสนอคณะกรรมการพัฒนาเทศบาล

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้
 สมมุติฐานที่ 1 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับปานกลาง

จากผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง จากผลการวิจัยดังกล่าวจึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่กำหนดไว้ และผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลดังนี้ ผลการวิจัยที่พบสอดคล้องกับผลการวิจัยของเรืองยศ ปรีดี (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตชนบท จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า บุคลากรในชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของถวิลวดี นูรี และคณะ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2543 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของน้ำฝน สมศรีนวล (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินกิจการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐาน เขตพื้นที่อำเภอนางรอง องค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ประชาคมตำบลกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของวราพร สือสกุล (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลบางคล้า อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนของเทศบาล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของสายยันต์ ภิรมย์กิจ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทของเทศบาลตำบลหนองบัวหวนในการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทเทศบาลในการสร้างการมีส่วนร่วม

และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญศรี ชื่นประดิษฐ์ (2537 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมของชุมชนเฉพาะกรณีโครงการสามแก้ว อำเภอคอนคาญ จังหวัดนครปฐม พบว่า รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมของชุมชน จากพื้นที่ที่ศึกษาพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมมาก และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของสุพัฒน์ วงศ์คำพันธ์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในเขตสุขภาพิบาล เฉพาะกรณีเขตสุขภาพิบาลนิคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร พบว่า ในภาพรวมประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับน้อย และไม่สอดคล้องกับนิคม บูรพันธ์ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการวางแผนพัฒนาตำบลในอำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของน้ำทิพย์ เสี่ยงดากลิ่ง (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลแบบธรรมรัฐ ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา จากการศึกษาพบว่า ประชาชนให้ความร่วมมือกับเทศบาลอยู่ในระดับต่ำ และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของนภารัตน์ เจริญรัตน์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาเทศบาลนครเชียงใหม่ พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาเทศบาลนครเชียงใหม่ ในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ

จากผลการวิจัยที่พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดระเบียบว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคำนึงถึงหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น ตั้งแต่การให้เข้ามามีส่วนร่วมในการทบทวนวิสัยทัศน์ และแนวทางการพัฒนา การสอบถามปัญหาความต้องการ การวิเคราะห์ศักยภาพของท้องถิ่น การจัดลำดับความสำคัญของประเด็นหลักการพัฒนา การกำหนดแนวทางการพัฒนา การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนหลังจากจัดทำร่างแผนพัฒนาสามปีแล้วเสร็จ รวมทั้งการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนา ทั้งนี้ผู้บริหารเทศบาลได้นำแนวทางดังกล่าวมากำหนดเป็นนโยบายเพื่อเปิด โอกาสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน องค์กรชุมชน หน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน เพื่อให้แผนพัฒนาเทศบาลสะท้อนและตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่นแม้ตรงจุดแต่มีบางกลุ่มเท่านั้นที่เกี่ยวข้อง และไม่มี

ประชาสัมพันธ้อย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม อยู่ในระดับปานกลาง

สมมุติฐานที่ 2 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามที่มี อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนแตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบทางสถิติ พบว่า คณะกรรมการชุมชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยดังกล่าวจึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่กำหนดไว้ และผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลดังนี้ ผลการวิจัยที่พบสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัฒน์ วงศ์คำพันธ์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในเขตสุขาภิบาล เฉพาะกรณีเขตสุขาภิบาลนิคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และการเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นในเขตสุขาภิบาล และสอดคล้องกับงานวิจัยของกรรณิการ์ ชมดี (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ : ศึกษากรณีโครงการสารภี ตำบลคำนั้ง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า อายุ การศึกษา สถานภาพ ตำแหน่ง จำนวนที่ดินที่ถือครองและรายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของศรีปริญญา ฐูประจ่าง (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของพัฒนากรในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในชนบท พบว่า ระยะเวลาในการปฏิบัติในชุมชนเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในชนบทของพัฒนากร และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของสุพัฒน์ วงศ์คำพันธ์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในเขตสุขาภิบาล เฉพาะกรณีเขตสุขาภิบาลนิคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร พบว่า ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นในเขตสุขาภิบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของกรรณิการ์ ชมดี (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ : ศึกษากรณีโครงการสารภี ตำบลคำนั้ง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ระยะเวลาที่ประกอบอาชีพในหมู่บ้านและเคยเป็นสมาชิกกลุ่มอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการวิจัยเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามที่มี อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนแตกต่างกัน โดยรวมระดับการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

1. เทศบาลเปิดโอกาสให้คณะกรรมการชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกัน

2. คณะกรรมการชุมชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนแตกต่างกัน มีหลักเกณฑ์ในการเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเทศบาลไม่แตกต่างกัน โดยยึดกฎหมาย ระเบียบ เป็นหลัก

จากเหตุผลทั้ง 2 ประการที่กล่าวมาอาจทำให้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม ที่มีอายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนแตกต่างกัน โดยรวมมีระดับการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 เป็นข้อมูลให้หน่วยงาน และคณะผู้บริหารเทศบาลเมืองมหาสารคาม ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุง รูปแบบวิธีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.2 จัดกิจกรรมอบรมสัมมนา จัดทำสื่อ และประชาสัมพันธ์ ให้คณะกรรมการชุมชนมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการจัดทำแผนพัฒนา รู้ถึงบทบาท หน้าที่ และความสำคัญของการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นให้มากยิ่งขึ้น

1.3 กำหนดนโยบายและจัดโครงสร้างของเทศบาลให้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับการเข้ามามีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนให้มากยิ่งขึ้น

1.4 สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างคณะกรรมการชุมชนกับเทศบาล เพื่อเอื้อต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชน

1.5 เปิดโอกาสให้คณะกรรมการชุมชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา เพื่อนำมาปรับปรุงงานอยู่เสมอ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยรูปแบบการมีส่วนร่วม ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ทราบถึงรูปแบบ วิธีการ และความต้องการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการสร้างจิตสำนึกให้คณะกรรมการชุมชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

2.3 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการพัฒนางานของเทศบาล ทั้งในส่วนของคณะกรรมการชุมชน ประชาชน และส่วนของผู้บริหารของรัฐ

2.4 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก ครอบคลุม กับปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY